

Vergaderjaar 1991-1992

22 484

Wijziging van de Wet overlevering inzake oorlogsmisdrijven en van de bepalingen in de Uitleveringswet betreffende voorlopige aanhouding

Nr. 7

NADERE NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG

Ontvangen 23 maart 1992

Nadat de Nota naar aanleiding van het verslag van de vaste Commissie voor Justitie was uitgebracht nam ik eerst kennis van de toegevoegde inbreng van de fractie van het CDA, weergegeven in de herdruk van het verslag (stuk nr. 5 Herdruk).

In het navolgende worden de vragen van de leden van voornoemde fractie beantwoord.

Er bestaat geen enkele relatie tussen het onderhavige wetsvoorstel of de wijziging van de Uitleveringswet uit 1986 en de Rijkswet op het Nederlanderschap.

De leden van de CDA-fractie zouden nader onderbouwd willen zien waarom wordt vastgehouden aan het verbod van doorvoer van Nederlanders over Nederlands grondgebied. Het betreft hier een situatie waarin een vreemde staat A heeft bewilligd in de overlevering van een Nederlander aan een vreemde staat B, en deze overlevering moet worden geëffectueerd door de betrokkene door Nederlands grondgebied te vervoeren. In een dergelijk geval acht ik het gerechtvaardigd dat aan een dergelijke doorvoer door Nederland niet wordt meegewerkt, om de redenen uiteengezet in de memorie van toelichting. Daaraan kan worden toegevoegd, dat het bij doorvoer niet mogelijk is dezelfde voorwaarden te stellen als welke gelden voor de uitlevering van Nederlanders, nl. dat zij, in geval van veroordeling, in de gelegenheid worden gesteld hun straf in Nederland te ondergaan. De termen waaronder de uitlevering (of overlevering) plaats vindt, zijn immers tussen de twee rechtstreeks betrokken staten A en B, vastgesteld en daar staat Nederland buiten.

Er wordt in de praktijk wel onderscheid gemaakt tussen verschillende vormen van doorvoer. Bij vervoer door de lucht, waarbij geen tussenlanding op Nederlands grondgebied wordt gemaakt, pleegt geen verzoek om toestemming tot doorvoer te worden gevraagd. Voor Nederland is ook oncontroleerbaar of in vliegtuigen die ons grondgebied overvliegen zich Nederlanders bevinden. Bij vervoer over land, of in gevallen waarin bij luchtvervoer een landing op Nederlands grondgebied is voorzien, ligt de zaak anders. Dan moet de door te voeren persoon in detentie worden gehouden, iets waarvoor dan de Nederlandse autoriteiten verantwoordelijk zijn, en is voorafgaande toestemming tot doorvoer vereist.

Bepalingen inzake doorvoer behoren tot het uitleveringsrecht en hebben in de nationale uitleveringswetgeving van andere landen ook steevast een plaats. Ten aanzien van de voorwaarden waaronder men bereid is verzoeken om doorvoer in te willigen wijken dergelijke bepalingen in details nog wel eens van elkaar af. Standaard is dat men niet bereid is tot het verlenen van medewerking aan doorvoer van eigen onderdanen.

De voorgestelde wijziging van de Wet overlevering inzake oorlogsmisdrijven is uitsluitend ingegeven door overwegingen van consistentie met de tevens voorgestelde en reeds eerder doorgevoerde wijzigingen in de Uitleveringswet. Zij houdt geen verband met voorgekomen individuele gevallen.

De vraag van de leden van de CDA-fractie of de thans voorgestelde wijziging van de Uitleveringswet bij de voorbereiding van de wetswijziging in 1986 over het hoofd is gezien moge ik beantwoorden met een verwijzing naar hetgeen daaromtrent in de Nota naar aanleiding van het verslag in antwoord op een overeenkomstige vraag van de leden van de fractie van de PvdA is opgemerkt.

De suggestie om overal in de Uitleveringswet van «personen» te spreken in plaats van «voortvluchtigen» als het gaat om personen te wier aanzien nog geen formeel verzoek om uitlevering is gedaan en «opgeëiste personen» als dat laatste wel het geval is, zou ik niet willen overnemen. Nog daargelaten, dat die suggestie het gebezigde Nederlands in de Uitleveringswet niet zou verfraaien, zou daarmee ook worden gebroken met een ingeburgerd woordgebruik, zonder dat daartoe een dwingende reden bestaat.

De vraag van de genoemde leden naar de vluchtgevaarlijkheid van Nederlanders moge eveneens in de eerdere beantwoording van vragen van de leden van de PvdA-fractie een antwoord vinden.

Het onderhavige wetsvoorstel heeft geen gevolgen voor de Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen.

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin